

Jan Fennell

Jan Fennell, de vrouw die naar honden luistert, was op 30 november in Mol, België. Als gedragstherapeut is het natuurlijk wel belangrijk om een beetje bij te blijven en dus togen wij (Wendy Verveld en ikzelf) richting Mol.

Natuurlijk voert het te ver om de gehele ochtend hier letterlijk te bespreken. Een aantal verhalen die zij vertelde wilde ik toch wel aan jullie meegeven.

Waar de lezing van Jan grotendeels op stoelde was het feit dat negen van de tien honden geen baas hebben. Wij mensen denken dat we de hond de baas zijn, maar de honden denken daar anders over en dat komt door de manier waarop wij mensen ons opstellen. Op het moment dat je op een menselijke (en dus vaak onduidelijke, inconsequente) manier met je hond omgaat, krijgt de hond in kwestie geen leiding van jou. Als de hond geen leiding krijgt, waarom zou hij je dan zien als zijn baas?

Goed, een leuk verhaaltje wat ze vertelde is dat de hond eigenlijk stoelt op een soort familie cultuur. Noem het een roedel, maar eigenlijk werkt het hetzelfde. De hond is in dit geval de baas. Dat maakt jou als mens het "kind". En voor dat kind moet goed gezorgd worden. Dat kind moet je in de gaten houden (hond volgt je overal waar je gaat, of in extremen, niet alleen thuis kunnen zijn), kind moet sturing krijgen (trekken aan de lijn) en vooral veel liefde. "Nee hoor", zeggen mensen dan, "Ik ben best de baas over mijn hond. Op de hondenschool luistert hij heel goed hoor." Het "kind" mag ook af en toe best zijn zin krijgen. Zoals veel honden op de training goed luisteren. Vergelijk het met volwassenen die met een kind naar de speeltuin gaan. Het kind mag in de speeltuin de ouders van de wip naar de schommel en terug naar de glijbaan trekken. De volwassenen vinden dat goed. Totdat het tijd is om weg te gaan en de volwassenen nemen weer het heft in handen en het kind moet een handje geven en links en rechts kijken bij het oversteken. Zo denkt de hond ook over hondentraining. Okee, het "kind" wil graag spelen een uurtje, maar zodra het klaar is, neemt de hond weer de leiding in handen en trekt het "kind" van het trainingsveld af naar de auto.

Wat belangrijk is, is niet dat jij als baas je opstelt als een tiran, maar meer als een natuurlijk leider. Niet gericht op kracht of agressie, maar meer op uitstraling en slimmigheid. Als voorbeeld werd gegeven: Wie zou jij uitnodigen thuis aan wereldleiders? Saddam Hoessein? Ghandi? Nelson Mandela? Of Adolf Hitler? Alle vier zijn leiders en alle vier kregen ze dingen gedaan. Toch zou je als mens kiezen voor twee van de vier en die keuze is er algemeen op gebaseerd dat die andere twee je mogelijk voor de kop zouden schieten als je niet doet wat zij zeggen.

Een goede manier om als baas over te komen op je hond is in het Engels de drie C's. Calm, Consistent and Convincing. Dus Kalm, Consequent en Overtuigend. Op het moment dat jij als "baas" je kalmte verliest, schiet je hartslag omhoog. Een hond merkt dat meteen, met als gevolg dat hij denkt: "Jij? Mijn baas? Dacht het effe niet!". En eigenlijk is dat logisch. Hoe zou jij als mens het vinden als je baas op je werk of bv Beatrix compleet over haar toeren zou gaan. Dan vraag je je toch ook af hoe zo iemand ooit goed leiding kan geven? Door je dus op te stellen als een leider zal de hond jou zelf als leider kiezen en als de hond die keuze zelf maakt, dan blijft hij daar ook bij. Heel anders dan wanneer de hond gedwongen wordt jou te accepteren als leider.

Eigenlijk waren bij Jan Fennell alle probleem gevende gedragingen terug te voeren op het gebrek aan leiderschap van de baas.

Opspringen? = gebrek aan respect.

Trekken aan de lijn? = de leiding nemen op de wandeling. En grappig bij deze is dat soms mensen zeggen "Mijn hond trekt niet aan de lijn hoor, jaaaa, als ik net de deur uit loop. Maar als ik even onderweg ben niet meer hoor." Juist dat initiatief om "op jacht" te gaan ligt bij de leider.

Niet komen indien geroepen? Vooral deze is wel grappig vanuit hondenoogpunt gezien. De hond loopt los en normaal gesproken gaan jonge honden alleen mee op jacht (naar buiten) als ze oud genoeg zijn om de roedel te volgen zonder in de weg te lopen. Goed, de hond loopt weg en kijkt om. "Waar blijft dat kind nu?" Ondertussen staat de baas te roepen en te gebaren. "okee," denkt de hond "er is iets mis, het kind volgt niet. Zou er iets ernstigs gebeurd zijn? Kan het kind niet meer lopen?" Dus de hond loopt terug naar de baas. De baas maakt een beweging richting de hond en de hond denkt "Jawel, hij doet het weer. Kom op, we gaan!" en rent weg. Vanuit de hond gezien volkomen logisch. Wie is er nou ongehoorzaam? Toch zeker degene die de leider niet volgt? Of misschien erger, misschien is het "kind" wel gestoord. Elk verstandig pupje weet toch dat hij dood gaat zonder leiding?

Kortom, leuke overdenkertjes voor als je hond eens niet doet wat jij wilt. Wie is er dan eigenlijk de leider van jullie familie? Over het algemeen gesproken is het ook zo dat wij in de gedragstherapie veel mensen tegenkomen

waarbij de relatie met de hond niet goed is, de hond heeft veel te zeggen in huis. Voor een hond is dat niet goed. Niet omdat de mensen het als een probleem ervaren, maar meer omdat de hond het als een probleem ziet. Wij mensen gaan eigenlijk veel te menselijk om met onze honden. Dat uit zich gelukkig niet altijd in problemen, maar dat pleit meer voor onze honden dan voor ons. Wij mensen zouden toch slimmer moeten zijn en ons gemakkelijk moeten aanpassen aan de manier van leidinggeven zoals dat in de hondenwereld gewoon is? Maar in negen van de tien gevallen past die “domme” hond zich aan ons aan en laat ons maar wat betijen. En in die gevallen waar dat niet zo is? Dan is het een rothond en was er niets mee te beginnen.

Hoe doe jij het bij je hond? Trekt hij aan de lijn? Loopt hij je overal achterna? Springt hij tegen je op? Begroet je je hond uitbundig als je thuis komt (en pas later de rest van het gezin)? Probeer dan eens je op te stellen als de koning of koningin. Wie weet, kom je nog leuke dingen tegen. (Oh ja, wellicht ten overvloede, maar de koningin grijpt geen onderdanen bij hun nekvel. Zij doet niet aan lichamelijke straf.)